

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ВЕБДИЗАЙНУ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Карабін Оксана Йосифівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
karabin@tnpu.edu.ua

Петрів Христина Богданівна

магістрантка спеціальності Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
petriv_hb@fizmat.tnpu.edu.ua

Сьогодні мережа інтернет містить в собі понад мільярд різноманітних вебсайтів, що працюють в реальному часі, тому постає необхідність в максимально зручних, чітких та зрозумілих вебсайтах, адже їх читачі користуватимуться ними за різних умов, що набуває їм широкої популярності. Нині вебдизайн та веброзробка сайтів тісно пов'язані між собою та часто використовуються як синоніми, проте між ними є різниця. Під вебдизайном розуміють візуальне оформлення сайту, а розробка вебсайту включає в себе створення та підтримку його структури та складні системи кодування, які забезпечують належне функціонування вебсайту.

Створення вебсайту, найчастіше, проводиться із використанням мов HTML та CSS, які є хорошим інструментом для його розробки та форматування, а також CMS додатку, який керує цифровим вмістом вебсайту. Зазначимо, що вебдизайнерам, в свою чергу, потрібен унікальний набір інструментів для розробки дизайну. Для користувачів у сфері вебдизайну чудовим базовим інструментом буде конструктор вебсайтів, такий як Wix, який можна легко налаштувати з точки зору візуальних елементів та функціональності. Фаховим вебдизайнерам таким інструментом слугуватиме платформа Editor X, з розширеними функціями для макетів, ефектів, взаємодій та розроблених ресурсів. Програмні інструменти, такі як Figma, Photoshop і Sketch, використовуються для створення каскадів, спеціальних функцій та елементів дизайну. Проте основна відмінність цих інструментів полягає в тому, що всі створенні макети повинні бути перетворенні в код.

Зазначимо, що вигляд вебсайту залежить від того наскільки досконало та професійно продуманий його вебдизайн. Розробляючи його варто застосовувати творчі рішення та використовувати ефективні методи, адже це допоможе покращити рейтинги вебсайту. Професійний вебдизайнер приділяє особливу увагу змісту вебсайту, його логотипу, стильовому оформленню, щоб вебсайт привернув увагу якомога більшої кількості клієнтів. Враховуючи важливість якісного вебдизайну, зрозуміло, що фахівець, який працює над його створенням, повинен мати необхідні фахові навички. Однією з головних умов розуміння вебдизайну є знання того, що таке хороший вебдизайн і як його вирішити. Перш за все, важливо ознайомитися із основними принципами вебдизайну, які допоможуть як початківцям, так і досвідченим фахівцям, розробити вебсайт із гармонійною

композицією й естетичним виглядом із врахуванням балансу, контрасту, єдності, ієрархії, руху, ритму, акценту, вільного простору. Окрім того, варто враховувати певні фактори, які впливають на якість самого вебсайту, а саме: його естетичне оформлення, зручність в користуванні, зрозумілість викладу контенту, якість контенту, адаптованість до різних пристроїв, у тому числі мобільних гаджетів.

Сьогодні професія вебдизайнера з розвитком цифрових технологій набула значної популярності. У вищих навчальних закладах освіти збільшується кількість вступників на спеціальність 022 Дизайн, що свідчить про зростання конкуренції. Тому здобувач освіти, який хоче пов'язати свою діяльність із вебдизайном та досягти у цій сфері кар'єрного успіху, має на високому рівні володіти відповідними професійними вміннями й компетентностями та постійно їх удосконалювати. Актуальною постає концепція профільного навчання, яка передбачає введення курсів за вибором, що дозволяє задовольнити освітні потреби кожного учнів та збалансувати обмежені можливості базових та профільних навчальних курсів.

Курси за вибором із навчальної дисципліни інформатики передбачають сформованість знань, вмінь та навичок у здобувачів освіти під час вивчення даного предмету в середніх класах закладів освіти. У листі Міністерства освіти і науки України від 18.02.2008 р. № 1/9-83 «Про навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів на 2008/2009 р.» зазначено, що у загальноосвітніх навчальних закладах робочі навчальні плани містять Типові навчальні плани для проведення профільного навчання відповідно до наказу МОН України від 20.05.2003 р. № 306» [1].

У листі МОН України від 30.05.2008 р. № 1/9-350 «Про вивчення інформатики в профільних класах» подано програми курсів за вибором: «Основи комп'ютерної графіки», «Основи створення комп'ютерних презентацій», «Основи інтернету», «Основи вебдизайну», «Основи комп'ютерної безпеки», «Основи візуального програмування», «Інформаційні технології проектування», «Сучасні офісні інформаційні технології». Відмітимо, що в основу програми «Основи вебдизайну», І. Завадського та Н. Прокопенко, виокремлено такі провідні завдання: формування й розвиток у здобувачів освіти знань, вмінь та навичок основ вебдизайну, розуміння принципів організації вебресурсів, формування основ культури оформлення вебсайту, розвиток умінь структурування контенту, формування умінь й навичок роботи з вебзастосунками для розробки вебсайтів. Програма вміло поєднує в технологічну й дизайнерську складові містить навчальний контент на 35 годин [2].

Програма «Основи вебдизайну» передбачає поділ змісту освітнього контенту на шість розділів, а саме: «Автоматизоване створення й підтримка вебресурсів», «Основи мови HTML», «Графіка, аудіо- та відеоінформація на вебсторінках», «Графічний редактор вебсайтів», «Каскадні аркуші стилів і динамічні вебсайти», «Хостинг і популяризація сайтів», «Дизайн вебсайтів» [3]. Вивчення теоретичного навчального матеріалу супроводжується виконанням практичних робіт і завершується створенням повноцінного дизайну власного вебсайту. Все це сприяє формуванню в учнів старших класів відповідних

професійних компетентностей. У результаті вибору та оволодіння курсом за вибором «Основи вебдизайну» здобувачі освіти набувають наступні результати навчання:

1. *Знання*: мова гіпертекстової розмітки HTML; розуміння основ створення вебсайту, вебсторінки, вебкаталогу та їх понять; знання основ організації структури вебсайту; розуміння особливостей вебдизайну різного типу вебсайтів; знання основ та призначень графічних форматів .jpeg, .gif, .png; сучасні технології створення та їх розміщення в глобальній мережі; основи обслуговування вебсайту та вебсерверів.

2. *Уміння*: створювати вебсторінки різних типів за допомогою безкоштовного вебсервера, розробляти їх дизайн, створювати й оновлювати їх контент; планувати структуру та ідею вебпроєкту, розробляти стиль, проводити підтримку вебпроєкту за розробленим дизайном; фахово задіювати контраст кольорів, розмірів об'єктів, відстаней між ними у процесі формування композиції вебсайту; вміло структурувати контент вебсторінок, логічно активізувати розроблені блоки контенту, надавати лаконічні та тематичні підзаголовки, правильно розробляти структуру й підменю покликань для ефективного пошуку.

3. *Комунікація*: візуалізовано презентувати власні розробки та вміло доводити їх за допомогою цифрових технологій.

4. *Автономність та відповідальність*: усвідомлювати соціальну й економічну важливість та необхідність подальшого навчання; систематично підвищувати свою фаховий рівень.

Таким чином, у сучасному інформаційному середовищі вебдизайн виступає самостійним інструментом та використовується при верстці й оформленні графічного дизайну вебсайтів. Він передбачає планування та розміщення контенту на сайті і визначає його зовнішній вигляд, тобто кольори, шрифти, графіку, а також саму структуру сайту тощо. Введення курсу за вибором «Основи вебдизайну» виступає одною з головних умов підготовки здобувачів освіти. Вивчення вебдизайну має стати одним із пріоритетних у сучасній системі освіти, а запровадження нових підходів до її вивчення дозволить окреслити нові напрями освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Лист МОН № 1/9-350 від 30.05.08 «Про організацію протягом 2008-2010 р. системи тренінгів з підготовки вчителів інформатики загальноосвітніх навчальних закладів до роботи за профільними програмами» URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/2679/ (дата звернення: 22.04.2022).
2. Самойленко Н., Семко Л. Курси за вибором з інформатики: зміст і структура. URL: http://volodymyr-brovarnyk.edukit.cn.ua/kursi_za_viborom/ (дата звернення: 22.04.2022).
3. Завадський І. О., Прокопенко Н. С. Програма курсу за вибором «Основи вебдизайну». *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. 2006. № 4(5). С. 48–55.